

چيتر خوتان نارەھەت مەكەن, خەلك نارەھەت بكەن

سامان كەريم

مايىسى سالى 1968 كاتىك خويندكاران و گەنجان لە فەرەنسا شۆرشيان دزى دەسەلاتى زانكۆ و حكومەت و دەولەت و بەرپەرسان كرد, لەپال ھەلگرتنى دەيان دروشمى ياخيگەرانە و گەنجانەى بويرانەدا, ئەو مانشيتەى ئەم بابەتەش يەكئىك بوو لەو دروشمانە..

لەسەر ئەوھى ھاورپپەھكى گەنجى بىگانەيان بەبەريارىكى سەرۇكايەتى زانكۆكەيان لە زانكۆ دەردەكرىت و رەوانەى ولاتىكى تىرى دەكەن, ئەمان ھەلۆيىست وەردەگرن و دەخرۆشپن.. كۆليجىك و دوان و سيان, زانكۆيەك و دوان و سيان, تادەگاتە ھەموو زانكۆكانى پاريس و چەند شارىكى تىرى فەرەنسا مان دەگرن و دپنە سەر جادەكان, ھوتاف دزى گەندەلې دەسەلات و نادادپەرورەى زانكۆ و خراپەكارى بەرپەرسەكانى ولات ليدەدەن.. خۆپيشانندان گەرم دەبىت و تويزەكانى كرىكار و رۆشنپىرىشى تىكەل دەبىت.. سەراپا فەرەنسا دەوروزىت, تا دەگاتە ئەوھى ئەو خۆپيشانندان و مانگرتنەى كە سەرچاوەكەى گەنجان بوون, ببىتە گەورەترين شۆرشى نيوخۆيى و دەسەلات بگۆرن..

ئەوھى رۆزى, كە دەكاتە چل و ھەوت سال و نۆ مانگى لەمەووپيش, ئەو خويندكارە شۆرشيگىرپانە بە ھاوھلە گەنجەكانيان دەگوت: دەنگتان ھەلپن, چيتر كاتى ئەوھ نەماوھ چا و لەنارپىكى و خراپەكارى و گەندەلپپەكان ببوشن و بىدەربەست بن لە ناستى كەسانى ورك زلى چا و برسى و ھىچ لەبارانەبووى دز و جەردە و بى كارد, بەلكو دەبى دزبان بوەستەوھ و ناچارىان بكەن يان خويان راست بكەنەوھ, يان مپز و كورسيەكانيان بەجى بەپلن و چۆلى بكەن..

پاش ئەوھندە سال, كە زەمەنىكى كەم نىيە, گەنج و خويندكارى ئىمە ھىشتا ھەر خۇى نارەھەت دەكات و نايەوئ بەرامبەر نارەھەت بكات! ھىشتا خويندكارەكانمان ھەموو رۆزىك لەلايەن مامۇستا نەقام و چەوتەكانەوھ ئەچەوسپىرنپنەوھ و نايانەوئ بەرامبەريان بوەستەوھ!!

گەنج و خويندكارانى ولاتى ئىمەش پىويستىيان بە شۆرشە, زۆرىش ئاسانە لەمەوودوا برژىنە سەر شەقامەكان و بلپن: مامۇستا ناشىرىنەكان خوتان جوان بكەنەوھ, مەسئولە خراپەكان شىوھمان ناوین, دەسەلاتدارە گەندەلەكان خۇتا پاكساز بكەنەوھ, ئەگەر نا, ئەوا شۆرش دەكەين و تەخت و تاراجتان دپنپنە خوارەوھ..